

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 120 (3282) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Nem csökkenő hevességgel dúl a légiháború a Csatorna partjain s a földközítengeri térségben

Súlyos bolsevista veszteséggel végződött a kubáni nagy csata második szakasza. Létrejött a megegyezés De Gaulle és Giraud között

Zürichbe érkezett jelentések szerint vasárnap a légiharcok a csatorna mindkét partján és a földközi-tengeri térségben nem csökkenő hevességgel folytak. Német bombázók vasárnap délután támadást intéztek Anglia déli, délkeleti és délnyugati partvidékének több pontja ellen. Londoni jelentések szerint nagyarányú károk keletkeztek, halottak és sebesültek voltak. Az angol bombázók vasárnap délután Északfranciaország ellen intéztek támadást.

Róma. (MTI.): A *Messagero* jelenti, hogy a Reggio di Calabria elleni angol bombatámadás során egy gyermekmenházat is találatok érték. Az itt elpusztult áldozatok száma 64-re emelkedett, közülük 54 csecsemő volt.

Uj taktikával kísérleteznek a bolsevisták a kubáni hídfőnél

Berlin. (Interinf.): A kubáni hídfőért folyó nagy csata második szakasza a bolsevisták súlyos veszteségével végződött. Miután a hídfő keleti arcvonalának áttörése nem sikerült, a bolsevisták szombaton megkísérelték nagyobb erővel az Azovi tenger lagúnás vidékén partraszállni és a németek hátába kerülni. Német csatrepülőgépek a bolsevisták szándékát megghinsították és 50 teli bárkát elsüllyesztettek. A bolsevisták ezen az egy helyen legalább egy hadosztályt hasztalan áldoztak fel a mocsarakban. Egy másik támadásuk Novoroszijtskától északra szintén összeomlott. Néhány páncélost elpusztítottunk.

Berlin. (Bud. Tud.): A kubáni hídfőért folyó harcokkal kapcsolatban berlini körökben rámutatnak arra, hogy az utóbbi 24 órában új mozzanat a szovjet légiőre egyre nagyobb bevetése volt az erőkben a küzdelmekben. A szovjet repülőök a támadásokat főként a keresi

Berlin. (MTI.) Az *Interinf* jelenti: Május 30-án a reggeli órákban 9 szovjet repülőgép támadást intézett egy a Fekete tengeren haladó német hajókaraván ellen. A haditengerészet biztosító járművei és a kísérő vadászok valamennyi szovjet gépet megsemmisítették.

Mint a vasárnapi német hadijelentés közli, német tengeralattjárók az elmúlt napokban kemény harcokban az Atlanti-óceán északi részén elsüllyesztettek 15 ellenséges hajót 90.000 tonnával.

Genf. (MTI.): A NTL jelenti: Washingtonból jelentik, hogy a haditengerészeti minisztérium közlése szerint május 24 és 28 között 4 amerikai hajó vészelt el, amelyeket ellenséges tengeralattjárók süllyesztettek el.

folyosón áthaladó német utánpótlási összeköttetés, valamint a Krimszkajától délnyugatra levő harciszakasz állásai ellen irányítják. Ez az arcvonalzakasz továbbra is a szovjet erőfeszítések súlypontjának tekinthető. Ujabbban Berlinben az a benyomás alakult ki, hogy a bolsevisták belátták az arcvonalátámadás-céltalanságát és ezért új taktikába kezdtek. Ez a taktika a lassú anyagcsere. Illetékes német részről rámutatnak végül azokra a rendkívüli erőfeszítésekre, melyeket a szovjet tesz a kubáni hídfő ellen. Az erőfeszítéseket mutatja az a tény is, hogy a szovjet csapatok túlsúlya a hídfőnél 10:1 arányúnak mondható. Valószínű, hogy ezt a túlsúlyt ezen az arcvonalzakaszon a légi-erőkben is meg akarják teremteni, nyilván azzal a céllal, hogy igyekezzenek megakadályozni a német erősítések küllését a hídfőállásokba.

Churchillel egyidőben Eisenhower is Gibraltárba érkezett

Zürichből jelentik, hogy De Gaulle és Giraud együtt fogadta a sajtó képviselőit. Kijelentették, hogy létrejött a teljes megegyezés és a jövőben minden helpolitikai feszültségtől mentesen a francia egységet akarják szolgálni.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint az algiri rádió jelenti, Georges tábornok délfranciaországi birtokáról Északafrikába szökött és csatlakozott Giraud tábornok disszidens mozgalmához.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A francia kormány közli, hogy a francia hajóhad Alexandriában „engedett az angol-amerikai nyomásnak”. A hadihajók legénysége, angol forrásból származó hír szerint, bejelentette csatlakozását.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint egy amerikai hírszolgálati ügynökség La Lineából jelenti, Churchill szombaton repülőgépen Gibraltárba érkezett, ahol magasarangu katoná-

tisztekkel folytatott megbeszélést, majd ismeretlen céllal elhagyta Gibraltárt. Ezzel kapcsolatban közlik, hogy Eisenhower tábornok is Gibraltárba érkezett és angol, valamint francia tábornokokkal folytatott megbeszélést.

Sanghai. (MTI.) A NTL jelenti: A japán csapatok elfoglalták Hszinant, a 161. kínai hadosztály főhadiszállását és ezzel elvágták az ellenség egyik fontos közlekedési vonalát.

Tokió. (MTI.) A NTL jelenti: A Do-

Örökös emigrációra való berendezkedést tanácsolnak Benesnek a moszkvai cseh kommunisták

Lisszabonból jelentik. (MTI) Benes amerikai utjáról a Magyar Távirati Iroda lisszaboni tudósítója a következőket jelenti:

Amerikában az utóbbi időben erős kampány indult szlovák részről a londoni csehszlovák emigráció ellen. Amerikában több mint 60 szervezet dolgozik ebben az irányban. Az amerikai szlovákok mozgalmát és a Benes elleni kampányt a londoni cseh emigráns körök nagy ijedelemmel figyelték, mert ez a kampány hangsúlyozta, hogy a csehszlovák kérdést új alapokra kell fektetni és revidálni kell a régi alapokat. Benes ezzel szemben a multbeli állapot százszázalékos visszaállítását hirdette. Londonban voltak ugyan cseh emigrációs körök, amelyek nem helyeselték Benes álláspontját, de nyilván senki sem mert szembehelyezkedni Benessel. Ennek következtében ezek a bírálatok nem jutottak a nagy nyilvánosság elé. Benes azonban az utóbbi időben kénytelen volt merev álláspontjából engedni. Ez a változást nem bel, hanem külföldi okok idéztek elő. Az utóbbi időben ugyanis az angol kormány részéről bizonyos elhidegülést lehetett észrevenni az emigráns cseh kormányal szemben. Az angol külügyi hivatal vagy egyáltalán nem teljesítette, vagy csek nehezen teljesítette a csehszlovák kormány kérdéseit. Ugyanakkor angol katonai körök nyomást gyakoroltak a Moravec ezredes vezetése alatt álló cseh katonai körökre, hassanak oda, hogy a cseh kormánykörök változtassák meg a régi állapot visszaállítását követelő álláspontjukat, Moravecnek sikerült meggyőzni Benes-arról, hogy a középeurpai ujjairende-

mei Iroda jelenti, hogy az Icsang és Csangang felől támadó japán csapatoknak sikerült május 25-én ellenséges csapatokat bekeríteni. Az átkaroló támadással a japán csapatok a Pasan hegyében 50.000 főnyi öt ellenséges hadosztályt vertek szét.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Attu szigetének japán védőserege, amely május 12 óta hősiessé védkezett az óriási számbeli túlsúlyban lévő ellenséggel szemben, május 29-én elhatározta, hogy utolsó erőfeszítésével bizonyosságot tesz a japán katonai hősi szellemének és támadásra indult. Mivel a vállalkozás óta minden összeköttetés megszakadt a harcolókkal, feltehető, hogy valamennyien el-estek. Akik az utolsó támadásban sérüléseik miatt nem vehettek részt, már korábban harakirit követtek el. A japán védősereg létszáma kétezer volt, míg az ellenség 20.000 emberrel támadott és vesztesége hatezer fő. A japán jelentés közli, hogy Kisha-szigetét biztosan tartják a japánok.

zést célzó tervekbe új eszméket kell belevinni. Londonban tehát tárgyalások indultak meg, a különböző londoni cseh emigrációs csoportok között, hogy az új rendezési formát kidolgozzák.

A tárgyalások alatt Jan Masaryk azt a véleményét juttatta kifejezésre, hogy a londoni viták semmit sem érnek, mert Amerikában teljesen más felfogást vallanak és már ki is dolgozták az új rendezésre vonatkozó terveket. Helyes lenne, ha Benes személyesen menne Amerikába, hogy az ottani véleményeket megismerje és az ottani tapasztalatok alapján fectessék le az új terveket. Ripka csoportja Jan Masaryk ellen foglalt állást és azon a véleményen volt, hogy a csehek nem tehetnek engedményeket a régi állapot visszaállításának kérdésében. Masaryk álláspontja győzött és Benes hajlandó volt az új rendezés felett vitatkozni.

A kommunisták is beleszólnak

Ekkor megmozdultak a kommunisták, akik Benes előtt fejezték ki a vörös hadsereg verhetetlenségéről szóló érveiket. Ezek hatottak volna Benesre, ha időközben Moszkvában nem játszódnak le egy botrányos jelenet Nejedli és Lausmann, a két cseh kommunistavezető között. Nejedli beszámolt a moszkvai élményeiről és a moszkvai cseh kommunistákkal való tárgyalásairól. A beszámoló szerint a moszkvai cseh kommunistaközpont az üzemi Nejedli útján Londonnak, hogy a cseh munkások és parasztok nem a londoni emigrációt, hanem a vörös hadsereg kebelén

belül harcoló vörös csehszlovák hadsereget várják, mert csak ez a hadsereg jelenti részükre a szabadságot.

Lausmann azt mondta, hogy a londoni cseh kormány tagjai közül egyesek ne is gondoljanak arra, hogy visszatérhetnek Csehszlovákiába. Benessel kapcsolatban azt tanácsolják, hogy jobb ha Benes végleg berendezkedik az

Benes megváltoztatja álláspontját

Benes belátta, hogy a szovjet részéről nem fogja megkapni, amit várt. Kijelentette, hogy új tervekre van szükség, melyeknek megvalósítását főként amerikai segítséggel kell végrehajtani. Ez nagy változást jelentett, mert Benes eddig a középeurópai rendezést kizáróan a Szovjetre akarta bízni.

A nagy változás Benes álláspontjában a következőképpen történt:

Eddig Benes mindig azt hangoztatta, hogy terület kérdésekben ki kell mondani a kontinuitás elvét, ezen a téren nincsen kompromisszum. Most ezt a tételt megváltoztatta, amennyiben most már elfogadta azt az elvet, hogy középeurópai, vagy pedig egy nagy észak-, dél- és középeurópai föderációról tárgyaljanak, amelyben fel lehet vetni a területi kérdéseket. Ez azonban bizonyos fenntartással fogadták el, mert Benes a föderációs kérdésben előbb tisztáznia akarja azt a szerepet, amelyet a csehek játszhatnak ebben az alakulatban.

Igy utazott el végre Benes Amerikába. Elutazott tehát, hogy tapasztalatokat szerezzen és döntően jövődó álláspontjáról, de főként azért, hogy elvegye a lengyelektől a kezdeményezés hábjait és esetleg magának szerezzen biztosítékot a középeurópai föderáció elnöksége tekintetében. Londoni jelentések szerint Amerikában Benes azt javasolja, hogy a középeurópai föderáció ne olvassza össze teljesen a multban fennálló államokat. A föderáció csak külső gazdasági kapcsolatokat megteremtését jelentse, ideiglenesen azonban meg kell hagyni a régi államok kereteit.

Benes találkozott fog Hadzsával, akit meg akar nyerni, továbbá Perglerrel és Svabddával, valamint Smellital. Benes változtatásokat fog végezni a washingtoni követéségen. Valószínű, hogy Hurban helyett Jan Massarykot fogja kinevezni. Memorandumában Benes kimutatja, hogy a háboru utáni Európában mindenütt káosz lesz, csak Csehszlovábiában lesz rend. Tehát ez lesz a központ, ahonnan a teremtő újjászervezés megindulhat. Ami a csehszlovák államot illeti, Benes memorandumában azt állítja, hogy az nem lesz sem kapitalista, sem kommunista, hanem középuton fog haladni. Benes továbbra is kitart amellett, hogy Csehszlovákia kötőjel nélküli Csehszlovákia legyen.

Huzamosabb időre szerez támaszpontokat az Egyesült Államok

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik: A Daily Mail szerint Elliot az északamerikai hadisajtóhivatal angliai fiókjának vezetője kijelentette, hogy az Egyesült Államok a háboru után huzamosabb időre megóhajt szerezni bizonyos támaszpontokat. Nem lehet arról szó, hogy az Egyesült Államok mások földjében nagy területekre tartson igényt.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Brit jelentés szerint az angol légierő a vasárnapra virradó éjjel Wuppertall ellen intézett támadás során 33

emigrációs életre. Megtehetik azt, hogy Benes ideiglenesen elfogadják, amíg a munkások és a vörös hadsereg támogatásával megszervezik a cseh szovjetet. Benes eddigi szovjetbarát politikájának bukását látták ebben, mert a cseh kommunisták maguknak vindikálják az elsőbbséget.

bombázót veszített. Az ellenség az utolsó 24 óra alatt 67 gépet veszített. Az anyagvesztésnél súlyosabban esik lathá közel 500 repülő elvesztése.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A német légierő kötelékei május 29-én beavatkoztak a kubáni hídfőnél folyó védekező harcokba és igen sok szovjet rohamcsapatot megsemmisítettek. 29 ellenséges gépet lelőttek.

Berlin. (Interinf.) A 8. amerikai

Vakmerő betörési kísérlet fényes nappal a Jakab Mihály utcában

— Hosszas huza-vona után kézrekerült a tettes —

Nagyvárad, Saját tud. Vakmerő betörési kísérlet történt hétfőn délelőtt 11 óra tájban Nagyváradon a Tisza Kálmán-tér és Jakab Mihály-utca egyik házában, közvetlenül Ertzmann dr. gégespecialista lakása közelében. A betörő egy ablakon keresztül hatolt be a ház egyik üresnek látszó lakásába, — azonban porul járt, mert a lakó — egy idősebb asszony — időközben hazatért és mikor látta, hogy hivatalos vendége van, lármát ütött.

A betörő — ahol jött — az ablakon keresztül az utcára vetette magát és futásnak eredt, azonban többen üldözőbe vették és az utánairamodók száma percről-percre növekedett. A Nurmimódjára futó betörőt egy gyorslábu fiatal férfi végül is csaknem utólrte, mire a szorongatott helyzetben lévő tettes a Ritoók Zsigmond-utca 11. számú ház pincéjébe menekült, ahol nyilván biztos rejtékhelyet vett találni. Az üldözők és a nyomukba szegődött kíváncsiak sere-

bombázóezred szombat délután Bre-amerikai gépeket még céljuk elérése előtt német vadászok támadták meg. Az ellenséges repülők bombákat sok helyütt a szántóföldre dobálták le. A német vadászok mindössze négy gépet veszítettek.

tagnet támada s közben 28 gépet veszített körülbelül 180 emberrel. Az

Tengelyvacsora a török miniszterelnöknél

Izstanbulból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A török miniszterelnök viljában ebédet adott a tengelyhatalmak diplomáciai képviselőinek tiszteletére.

Kommunis a merénylet egy bolgár rendőrfőnök ellen

Szófiából jelentik: (MTI) Mint hivatalosan közlik, az Észak-Bulgáriában fekvő pleznai kerület rendőrfőnökét kommunista merénylők meggyilkolták.

ge azonban behatolt a ház udvarára is. Néhányan a pince ajtaját retesztették el és őrt álltak, hogy a betörő egéputat ne vehessen, míg mások rendőrért szaladtak, a többiek pedig egymás között vitatták meg a feltűnést keltő esetet. Egyesek azzal is megpróbálkoztak, hogy a tettest előcsalogassák, ez a kísérlet azonban meddő maradt, mindaddig, amíg meg nem érkezett az előhívott rendőr is, akinek erélyes felszólításra azután a szökevény előbújt rejtékhelyéről és minden ellenkezés nélkül hagyta, hogy megmottozzák. Kitént, hogy mielőtt még valamit elemelhett volna, tetten érték, mert zsebeiiben semmi értékneműt nem találtak. A nagy feltűnést keltő betörőt ezután természetesen felkísérték a közdörségre, ahol folytatják kihallgatását s heidézük a sértettet is, annak megállapítására, hogy az ablak zárva volt-e és a tettes milyen körülmények között juthatott fényes nappal az idegen lakásába.

Nagyvárad város urhölgyeinek nemzetvédelmi szolgálata

„A nemzet jövője minél nagyobb számú ép testű — ép lelkű fiaiban van!” Ezzel a jelmonddal indítja meg a helybeli „Zöldkeresztes” Szervezet június hó 6-iki gyűjtőnapját. Nagyvárad városának nemesszívű hölgytáborára máris serényen készülődik a minden itt élő hazánkfiát egyformán érintő egészségvédelem támogatására és fáradságot nem ismerve készítik elő a június 6-ki zöldkeresztes egézségnap „ceatatervét.”

Kéri a hölgyek kedves ismerőseiket, hogy szives adományait a következő urnáknál sziveskedjenek leadni:

Védnökök:

1. Pályaudvar előtt: Vasutas MANSZ hölgyei: Balogh Józsefné, Erdélyi Zoltánné, Karsay Ferencné, Laky Kálmánné.
2. Székegyház előtt: Róm. Kat. Nő-

védő Egylet: Simay Matild.

3. Pénzügyi palotánál: Pénzügy, város-háza hölgyei: Dr. Nagy Dezsőné, dr. Soós Istvánné.

4. Barátok templománál: M. Kir. Katonai Alakulatok tiszti hölgyei: vitéz Kálmán Imréné, vitéz Somfalvy Ferencné.

5. Szaniezlo utcánál: M. kir. híroságok és ügyészek hölgyei: Dr. Borbély Miklósné, dr. Gyöngyössy Istvánné, dr. Moldoványi Istvánné, dr. Póstyényi Mártonné, dr. Thury Kálmánné.

6. Hitler utcánál: Vármegyeháza hölgyei: Dr. Cziffra Kálmánné, vitéz dr. Nadányi Jánosné.

7. Japport előtt: Hadigondozó Szövetség: Csernak Béláné, Lorántffy Zuzsánna Egylet: D. Hlatky Endréné, Vörös-

Legjobb szövetáru **Apor György** posztó- és textil-kereskedésében **SAS-PASSAGE, Szent László-téri bejáratnál**

Mozik műsora:

APOLLÓ: Tilos a szerelem.
BELVAROSI Hotel kikelet.
CASINO: Szerencsés flótás.
KORONA: Az első randevu.

kereszt Egylet: Dr. Markovits Manoné.

8. Rimanóczy utcánál: Orvos, állatorvos, gyógyszerészi kar hölgyei: Barla Dezsőné, dr. Bocskor Lászlóné, dr. Heinrich Béláné.

9. Bémer-tér: Magy. ktr. posta hölgyei: Dr. Erdélyi Gézané, Kovách Lajosné.

10. Szent László hid (jobb oldala): Baross Női Tábor: Feszlj Józsefné, dr. Horváth Györgyné, dr. Kovács Sándorné, Nagy Jánosné.

11. Szent László hid (bal oldala): Római Katolikus Nőszövetség: Cziffra Berta, „Mónika” csoportja: Scholz Klára.

12. Szt. László templomnál: Magy. kir. rendőrség tiszti, altiszti és legényégi hölgyei: Dr. Horváth Györgyné, Krasznay Pálné, vitéz dr. Sarkady Ferencné.

13. Mezey Mihály utca: Női felsőbbiskolák tantestülete és tanfelügyelőség: Finta Geróné, Gálbory Erzsébet, Hasznos Imréné, Horváth Ilona, Kies Jánosné, dr. Martsa Dénesné, Patkós Imréné.

14. Rhédey-kert: Hadapródiakola tiszti hölgyei: nemes Paleta Gézané.

15. Ág. ev. templom előtt: Ág. evangélikus és unitárius nőegylet: Dr. Bartsch Sándorné, Köntés Béláné.

16. Ezredévi Emléktér: Gyermekbarát Egyesület: Balajthy Jenőné.

17. Baross hidnál: Baross Szövetség hölgyei: Ambrus Magda, Fleisz Károlyné, Kovács Antalné, Podolcsák Józsefné, Tyuskay Istvánné.

18. Piacnál: Vitéz és frontharcos szövetség hölgytábor: vitéz Báthory Szűcs Sándorné, vitéz Somogyi Istvánné.

19. Strand előtt: Városi közüzemek hölgyei és Városi villamos vasut hölgyei: Andrásy Gyuláné, Bazilli Mihályné, Dobozy Györgyné, Kelety Károlyné, Lőrinczy Lászlóné.

20. Velencei templomnál: Róm. Kath. Nőegylet és Református Nőegylet: Kiss Károlyné, Wallner Lászlóné.

Pártoljuk
a keresztlény
kereskedelmet

Tudja-e Ön...

... hogy a kövérség Kinában a jólét jele és az európai kereskedők Kinában annál nagyobb hitelnyújtási készségre számíhattak, minél nagyobb testi terjedelemre hivatkozhattak? A sanghaji kereskedők ezért újévkor programszerűen megméretektek, hogy az ilyenkor szokásos udvariassági látogatások alkalmával kínai üzletheleiknek beszámolhassanak testúlyukról. Amióta azonban a leggazdagabb kereskedők is autó helyett kerpáron mennek naponkint irodájukba, a Buddha-pocak természetesen ritkaság lett és ezzel együtt a korlátlan hitel korának is befellegzett.

Országos jellegű ünnepséggel ülte meg Szent László városa a hősök ünnepét

Ullein-Revitzky Antal hatalmas beszédet mondott az ünnepen a magyar kötelességről

Nagyvárad, május 31. A Hősök Napját nagyszabású ünnepség keretében ülte meg Nagyvárad közönsége. Az ünnepség, amelyet a tűzharcosok és a leventék rendeztek, országos jellegű eseményre szelődött. Ullein-Revitzky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztériumi sajtófőnök részvételével, aki több országgyűlési képviselő és magasrangú tiszt kíséretében érkezett Nagyváradra.

Szombaton éjjel háromnegyed 12 órára jelezték a Budapestre érkező tűzharcosok szalonkoosijának érkezését Fogadásukra megjelent a pályaudvaron dr. Hlatky Endre városi és dr. Cziffra Kálmán vármegyei főispán, dr. Soós István polgármester, dr. Horváth György rendőrfőkapitányhelyettes, Vitan Zoltán tűzharcos vezető tiszt, dr. Litéczky Lajos, a kivonulási osztály országos vezetője, a leventék kerékpáros diszszakasza, a Turáni Vadászok, a Rongyos Gárda kárpátaljai alakulata, a Fehér Ház Bajtársi Egyesület, a HONSZ küldöttsége, valamint a nagyváradai újságírók képviselőiben Arvay Árpád, Jávör Béla, Nagy

Ákos és Papp György.

A budapesti vonat beérkezése után kiszálltak a szalonkoosiból Ullein-Revitzky Antal rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, sajtófőnök, az Országos Tűzharcos Szövetség társelnöke, vitéz Tóth András és dr. Kenesey Gyula országos elnökök, dr. Vojtsék Ottó osztályvezető, dr. Csukányi Lóránd országos ügyész és Héger Árpád főcsoportelnök. Ugyanezzel a vonattal érkezett Nagyváradra a leventék országos főparancsnoka, vitéz Kudriczy vezérőrnagy is.

Az előkelő vendégeket, élén Ullein-Revitzky miniszterrel megérkezésük alkalmával dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester üdvözölték, majd bemutatták a fogadó küldöttség és a sajtó képviselőinek. A miniszter és társasága ezután ellépett a sorfalat álló küldöttségek és a leventék diszszakasza előtt, akiknek nevében egy levente virágcsokrot nyújtott át, majd kíséretével a városvezetők és a sajtó képviselői társaságában hideg vacsorát fogyasztott a vasúti étterem különműtermében.

vében vitéz Tóth András, a társadalmi egyesületek képviselőiben Schriffert Béla, Horváth Árpád és Soltész Kálmán, a Baross Szövetség nevében Ludwig Gyula, a Fehér

Dísztaborozás a Szigligeti Színházban

Délben 12 órakor a Szigligeti Színházban kezdődött a dísztaborozás, melyen a szövetség központi vezetőségén kívül résztvett a Tűzharcos Szövetség helyi főcsoportjának vezetője, Vitan Zoltán, dr. Cziffra Kálmán biharmegyei főispán, dr. Hlatky Endre, Nagyvárad főispánja, dr. Nádányi János, biharmegyei alispán, dr. Soós István, nagyváradai polgármester.

A Himnusz elhangzása után, dr. Hlatky Endre főispán, a nagyváradai csoport díszelnöke mondott üdvözlő beszédet. Beszédében ezeket mondotta:

Országos Társelnök Ur! Mélyen tisztelt vendégek! Hölgyeim és Uraim! Bajtársak! A Tűzharcos Szövetség nagyváradai tagjainak szervezete elhatározta, hogy Hősök Napján összegyűljünk és hódoljunk mindazok emlékének, akik véráldozattal járultak hozzá ahhoz, hogy Magyarország történelme dicsőségesebb legyen. A mi soraink a Nagyvárad városi és Biharmegyei Tűzharcosok sorai nem teljeseek, még pedig azért nem, mert hiányoznak sorainkból azok a bajtársak, akik katonai szolgálatban vannak, mások pedig, mint az első világháború öregjei, koruk miatt nincsenek itt.

Fájdalom, elsősorban olyan távollmaradást kell jelentenem, amely miatt éppen én vagyok az elnöki székben. Báthory-Szűcs Sándor vezérőrnagyról van szó, aki betegség miatt kénytelen volt távollmaradni. Neki kellett volna a szép ünnepséget bevezetni és távolléte miatt ez a feladat reám hárult.

Énnek a legnagyobb örömmel tesztek eleget úgy is, mint váradai tűzharcos. Köszöntöm az itt megjelent bajtársakat, akik az országos központ kiküldöttei. Köszöntöm elsősorban Szent László városában Ullein-

Ház Bajtársi Szövetség Rongyos Gárdacsoportja nevében Dénesfal Dinich Viktor, a kárpátaljai rongyosgárdisták nevében pedig a Kárpátalján élő bosnyák származású Hadzsi Muszits Hasszán bej helyezett koszorút az Országzászló talapatára.

A Szent László-téri ünnepséget a középiskolai fiú és leány növendékek, a leventék, a cserkészek, a tűzharcosok és a rongyosgárdisták díszfelvonulása fejezte be az Országzászló és Ullein-Revitzky Antal meghatalmazott miniszter előtt.

Reviczky Antal követ urat, országos társelnökünket. Kérem őt és kérem a központ minden kiküldöttjét, vigye magával az imént lefolyt hősi ünnep tapasztalatait, Nagyvárad ifjúsága szemében fellobozó bizalmat a ma is esonka Biharmegyének a jövőbe vetett bizalmát.

Köszöntöm őket az ősi tűzharcos városban, amelynek a sors azt a rendeltetést adta, hogy nagyon sok esetben országghatár és nagyon sok esetben harcmező volt, amelyet védeni és visszavenni kellett. Köszöntöm őt és kíséreit, akik azért jöttek, hogy mai ünnepünket emlékeztessék tegyék. Köszöntöm vitéz Tóth András és Mezey Lajos képviselő urakat, dr. Kenesey Gyulát, mindhármukban egyben alelnökeinket, Csukányi Lóránd, dr. Vojtsék Ottó bajtársainkat, Litéczky Lajos bajtársat, köszöntöm azokat a bajtársakat, akik Kolozsvárról és Debrecenből eljöttek ünnepünkre. Köszöntöm azokat a tűzharcosokat, akik az ugynevezett rongyosgárda tagjai és eljöttek Dénesfal Dinich Vidor vezetőjüknek elnöklésével. Köszöntöm azokat, akik a levente irányítás terén országos munkát végeztek és a mai napra idejöttek, élükön Kudriczy országos parancsnokkal. Köszöntöm Biharmegye főispánját, alispánját, Nagyvárad polgármesterét, valamennyi egyházi, polgári és katonai hatóság kiváló vezetőit, a társadalmi egyesületek kiküldöttjeit, valamennyi bajtársunkat. Ezzel a mai dísztaborozást megnyitottam jelentem ki.

A megnyitó után Kenesey Gyula országos alelnök emlékezett meg a hősi halott bajtársokról. A megemlékezés után kürtöző hangzott fel, majd az Imához kürtjel következett. — Azután felolvasták az országos elnök üdvözlőtáviratát, majd Ullein-Reviczky Antal társelnök tartotta meg következő beszédét:

Ünnepély a Szent László-téren

Az ünnepség vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődött a Szent László-téren, amely lobogó-diszbe öltözött, a Hősök Napjának reggelén. Felsősorokoztak a téren a tűzharcosok, a hadirokkantak, zászlók alatt, fegyelmezett sorokban vonultak fel a leventék százai és a nagyváradai leány- és középiskolák növendékei. Különös színt és érdekességet kölcsönözött az ünnepi felvonulásnak a Rongyos Gárda több mint hetven tagu csoportja, részint a felvidéki, részint a kárpátaljai harcokban résztvevő, elszánt külsejű férfiak, akiknek megjelenése a lelkesültség és a rokon-szenyv érzését váltotta ki a teret ezernyi tömegekben elárasztó közönségből.

Az Országzászló előtt az egyházak, a katonai és polgári hatóságok képviselői, az iskolák igazgatói, a tűzharcosok vezetői, a társadalmi egyesületek és a sajtó kiküldöttei csoportosultak. Ullein-Revitzky Antal megjelenése után a katonai parancsnok engedélyt adott az ünnepség megkezdésére, amely minden részében méltó volt ahhoz, a kegyelethez, amellyel a nemzet a hazáért halt hősöknek tartozik.

Vén Ildikó gimnáziumi növendék felkeszavalata vezette be az ünnepség sorrendjét, majd Jakó Albert, a Szent László realgimnázium igazgatója mondott beszédet. Történelmi visszajelentést vetett a magyar ezeréves küzdelmeire, amelyekben a nemzet nemcsak saját léte fenntartásáért, hanem századokon át egész Európa érdekeiért volt kénytelen erőszakosan sikraszállani és amelyekben mindig tanujelét adta hősi szellemének, katonai erényeinek. De a nemzet igazi lelki nagyságát a szerencsétlen sorsfordulatok idején mutatta meg azzal a képességével, amellyel az összeomlások után ismét talpra tudott állani s újra ki tudta feleleszteni népi erőt. A múlt hagyományai kötelezik a mai nemzedéket is a küzdelem elszánt és áldozatos vállalá-

sára, s a most zajló világesemények igazolják, hogy a magyar nép, elődei példájához híven, keményen állja a harcot a létét és az európai művelődés nagy értékeit veszélyeztető ellenséggel szemben. E harc nagy véráldozattal kötelességünkkel teszi, hogy kegyelettel emlékezzünk meg azokról, akik életüket áldozták hazájukért s azt a feladatot róják reánk, hogy a kialakulóban lévő új Európában a mi népi sajátosságaink oszibatlan megőrzésével illeszkedjünk bele.

Végül Kovács Árpád, a Szent László gimnázium növendéke szavalt, majd a hatóságok, intézmények és testületek képviselői koszorukat helyezték el az Országzászló talapatára a hazáért elesett hősök emlékére.

Koszorúk az országzászló talapatán

Elsősorban a honvédség és a leventeifjúság koszoruit helyezték el, majd a város közönsége nevében dr. Soós István polgármester, a vármegye nevében Cziffra Kálmán főispán, a német konzulátus nevében Schuster Emil ny. konzul, a 4-es és 37-es bajtársak nevében nemes Sztachó Széver, a hadirokkantak nevében vitéz Varga Jenő, a Székely Hadosztály nevében Medgyessy Géza, a tűzharcosok ne-

Ullein-Revitzky Antal ünnepi beszéde

Métóságos Főispán Ur! Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Kedves bajtársaim!

— Baldog örömmel léptem Szent László városának kövezetére. Az a gyönyörű kép, amit ma délelőtt volt alkalmam látni, Nagyvárad ifjúságának pompás tartása, férfiasága, azok

a hazafiui láztól égő szemek, amelyek felém szegeződtek, eszembe juttatták azt a napot, amikor első ízben volt alkalmam Nagyváradot látni. Ez a nap, bajtársaim, 1940 szeptember hatodika volt. Akkor bajtársaim Bors és Püspöki felől jövet abban a szerencsében részesültem, hogy az élesapatok között az első között jöhöttem Nagyváradra. Amíg élek nem fogom elfelejteni azt a pillanatot. Még mindig szemem előtt vannak a százazrek, akik körülöttünk tolongtak, nemesek Nagyvárad, hanem a környék magyarjai, akik eljöttek, hogy tanni legyenek a nagy napnak, annak a napnak, amelyen Nagyvárad és környékének magyarjai ismét visszatértek a hazához. Felejthetetlen ez az emlék és amikor azon a szép kora őszi napon ragyogó napfényben várakoztunk, értük meg annak a napnak leg-

Nagyvárad látványossága lesz a megnyitó

HUNGARIA TERASZ

Esti vacsora menü étlap-zerint **Penő 3.50** —
A „Vörösteremben” minden este **Gábor Mar**
Budapest és Nagyvárad kedvence enné

Az étteremben cigányzene
Minden szombat, vasárnap és ünnepnap délután
és este 10 óráig.

Palatéri ára: **1.500 Ft** —
És további: **1.500 Ft**

HUNGARIA TERASZ

gyönyörűbb emlékét, amikor a körösi kishídon keresztül bevonult Szent László városába a nagy felszabadító, országgyarapító *Kormányzó Urunk*, akit a magyarok Istene sokáig éltesen és engedjen neki több hasonló örömet megélni.

Bajtársaim! Ez a nap a legméltóbb arra, hogy ezekről az emlékekről

A mi honfoglalásunk honépítés volt

A magyar nemzet igazán méltó a hősi élethez. A magyar nemzet tudja igazán, hogy mi az a hősi élet és tudja azt is, mikor, milyen körülmények között és ki ellen kell hősnékné lennie.

Mi az a hősiesség? Egy ideális eszme, az ideális eszmék között a legideálisabb, a hazaszeretet eszméjének szolgálatába állítani minden anyagi és erkölcsi erőnket, ha kell az életet is feláldozni a hazaszeretet oltárán. Mindenek előtt kell, hogy egy eszme legyen, hogy egy ideális eszme legyen, amely utat mutat. A magyar történelemben ez az ideális eszme maga az átélet ezer esztendő. Már a honfoglalás idején mi nem rabolni jöttünk, mint más népek, hanem hazát építeni. Ép ezért a magyar volt az egyedüli, amely meg tudott telepedni, amely ezer esztendő minden viszontagságát győzelmesen át tudta élni, mert akkor is egy eszme hajtotta, a haza szeretetének eszméje.

Mi megszereztük ezt a hazát, de nem vettük el senkitől, mert szervezett állam itt nem volt, az első a magyarság alapította.

A Kárpátok gerincén álltunk mi őrt. Míg a magyar ott állott a Kárpátok gerincén, mi természetesnek tartottuk és egész Európa természetesnek tartotta, hogy azért vagyunk ott, hogy védjük Európát. Amikor a trianoni időben alig húsz esztendőig mások álltak a Kárpátok gerincén, azok természetesnek tartották azt és Európa is természetesnek tartotta, hogy Európának kell őket megvédeni. Ez a különbség azok között, akiket eszmék hevitenek és azok között, akik csak előnyt és hasznot akarnak húzni a helyzetből. Bajtársak! Mi a Nyugatot védjük. Mivel fizetett a Nyugat? Elnyomással, üldözéssel, lelenézéssel. A magyar, amely Nyugateurópát védte Kelet ellen, a szabadság és függetlenség előharcosává vált. A magyar soha sem nyomott el senkit. Szabadságharcot a magyar ellen senki sem folytatott, szabadságharcot csak a magyar folytatott az őt elnyomók ellen. Ezt azonban minden magyar generáció hőiesen megállotta. Mi akkor is, amikor a trianoni gyásznapok fennállottak, megőriztük gerincünket. A magyar minden csábításra egy monddal felelt, amely három szóból állott: nem, nem soha!

Nincs nemzet Európában, bajtársaim, amely ezt a nem nem soha! magából ki tudta volna termelni, amely fenntartotta volna az ellenállásnak azt a nyakas ősi szellemét, amelyet mi magyarok fenntartottunk.

Ezért a történelmi igazságszolgáltatástól igen is jutalmat várunk. Ne azon gondolkozunk, mit hoz a holnap, milyen lehetőségei vannak a szerencsének, vagy balsorsnak. Azon gondolkozunk, hogy olyanok legyünk, mint a multban voltunk és akkor bármit hoz a holnap, ép úgy megálljuk a helyünket, mint megálltunk a multban.

Hölgyeim és Uraim, boldog vagyok, hogy mindezt egy olyan gyülekezett előtt mondhatom el, amely magába

megemlékezzünk, hogy ezekről beszéljünk, május 30-ika a hősök napja. Van-e nemzet, amely méltóbb arra, hogy a hősök napját ünnepelhesse, hogy egyáltalában hősök napja lehessen, mint a magyar? Mert Hölgyeim és Uraim, a magyar nemzet történelme nem más, mint egy hatalmas hősi élet.

öleli az én szeretett tüzharcos bajtársaimat, mert úgy érzem, hogy a tüzharcos eszme ép az, amely a magyar történelemnek ezt a hősi szellemét előbbre viszi a mindennapi életben.

Ebben a magyar nemzeti és tüzharcos gondolatban fogjunk kezét Szent László városának ősi magyar népével. Legyünk egyek mi magyarok a jövőben és tartsunk ki a zászló mellett, amely a legnagyobb viharokat élte át, de amelyet a legnagyobb di-

Látogatás az Ujságíró Otthonban

A díszbáborozás után egytálas bajtársai ebéden vettek részt a frontarcosok. Ebéd után a nagyváradi Ujságíró Otthon helyiségében a Magyar Ujságíró Egyesület Nagyváradi Csoportja látta vendégül *Ullein-Reviczky* Antal társelnököt és a szövetség vezetőit.

Az előkelő vendégek közvetlen, barátságos hangulatban mintegy félórát időztek az ujságírók társaságában, miközben *Ullein-Reviczky* miniszter és sajtófőnök az ujságírók kalauzálása mellett megtekintette az Otthon helyiségeit, elragadtatással nyilatkozva annak szépségéről.

Befejeződött a Szülők Iskolájának háromnapos előadássorozata

Minden alapvető kérdés megvitatásra került az előadásokban

Nagyvárad, május 31. Már ismertettük a Szülők Iskolájának egyik előadói napját. Vasárnap délután ért véget a gazdag tartalmú előadássorozat. Délelőttönként *Horváth* Ilona, a gazdasági és háztartási iskola igazgatónője folytatta háztartási bemutatóját, továbbá orvosi tanácsadás volt, amelyet *dr. Gagyi József* tartott. Délután pedig előadások voltak. A esztendő előadást már ismertettük. Pénteken *dr. Báthory József* folytatta érdekes előadását „A kamazsiú kezelése” címmel. Rámutatott azokra a nehéz és sok tapintatot kívánó feladatokra, amelyek a szülőkre háramlanak kamazskorban levő gyermekekkel szemben. *Dr. Nagy András* pénteken és szombaton szintén tovább fűzte előbbi előadásának fonalát s rámutatott a házasság benső törvényeire és a házasság zökkenőire. A családi élet hármastörvénye: Az asszony élete egyúttal a család életét jelenti, a család életét viszont a férfi körülményei határozzák meg és így az asszony élete egyúttal a férfi élete is lesz. A családi élet alapja a szeretet, a szerelem csak muló érzés. Mikor kezd elhamvadni, beáll a házasság válsága az úgynevezett viharzóna. Ha azt átvészelték a házastársak, kezdődik az igazi közösség.

Csiky Gyuláné is folytatta minden nap előadását a gyermek zenei neve-

csőség glóriája övez.

tüzharcos mindennapi kötelességéről, az összetartás jelentőségéről. Majd *dr. Bölönyi István* főcsoportvezető mondott köszönetet a vezetőségnek, utána pedig *Mezey Lajos* országgyűlési képviselő tartott záróbeszédet. A díszbáborozást *dr. Hlatky Endre* elnök rekesztette be. A díszbáborozásról hódoló táviratot intéztek Magyarországhoz kormányzóhoz, üdvözlőtáviratot *Kállay Miklós* miniszterelnökhöz, vitéz *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszterhez, vitéz nagybecsoni *Nagy Vilmos* honvédelmi miniszterhez, gróf *Takács-Tolva József* országos elnökhöz és *Kertész Elemér* országos társelnökhöz. Végül *dr. Hlatky Endre* díszelnök megemlékezett arról, hogy Bulgáriában is most ünnepelnek a frontarcosok a magyar frontarcosokkal együtt. Üdvözlőtét tolmácsolta a bolgár frontarcos testvéreknek. Az ünnepséget zászlótisztelgés fejezte be.

A vendégeket *Árpay Árpád* üdvözlözte.

Ullein-Reviczky miniszter meleg szavakkal válaszolt az üdvözlőre.

— Hálával köszönöm — mondotta többek között, hogy körötkben lehetek. Előterem nem idegen az ujságíró, otthon érzem magam közöttük.

— Ti tudjátok, hogy mi az a magyar ujságírónak lenni és kérlek maradjatok minden körülmények között, mindig magyarok. Ez az egyedüli út, amelyen járhatok, mert más előnyben nincs áldás. Ha szenvedtek is, bő áldás marad az utódoknak.

A miniszter és kísérete a délutáni gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

szentségi jellegéből. Ma már feleszmél a világ arra, hogy tenni kell valamit a házasság megszilárdítására. Magyarországnak is részt kell ebben a munkában vennie és lelki ráhatással az embereket a házasság megbecsülésére kell vezetnie.

Az előadásokat *dr. Dévald Lászlóné* és *Soltész Kálmánné* szavatai tették változatossá. *Soltész Kálmánné* saját költeményeit adta elő, köztük a *Magyar Lapok* vasárnapi számában megjelent kedves költeményét is. A háromnapos előadássorozaton nagyszámú érdeklődő vett részt. Az előadók mind értékes munkát végeztek.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

junius 10 és 12 között kell beiratni az iskolaköteles gyermekeket

Nagyvárad város tanköteleseinek törzskönyvvezetője 328. tkh. sz. 1943. szám alatt a következő felhívást adta ki az iskolaköteles koru gyermekek beíratására:

Nagyvárad thj. város területén működő nyilvános népiskolákban a beíratásokat az 1943—1944-ik iskolai évre június hó 10, 11 és 12-ik napjain délelőtt 8—12-ig, délután pedig 2—6 óráig tartják meg.

Felhívom mindazokat, akiknek gondozása alá iskolaköteles gyermek tartozik, hogy a gyermeket nyilvános népiskolába, vagy a nyilvános népiszkola felső tagozatának látogatása alól mentesítő iskolába (közép, középfokú és szakiskolába) irassák be.

Be kell iratni minden iskolaköteles koru gyermeket, tekintet nélkül testi vagy szellemi fogyatkozására, vagy arra, hogy gondviselője házioktatásban kívánja-e részesíteni.

Be kell iratni azt a gyermeket is, aki az előző iskolai évben a nyilvános népiszkolába járás alól felmentést nyert, vagy akit a nyilvános népiskolából kizártak.

A népiszkola I. (első) osztályába csak állami születési anyakönyvi és oltási bizonyítvánnyal lehet beíratkozni.

Iskolaköteles korba lép az a gyermek, aki a folyó év június 30. napjáig hatodik életévét betöltötte.

A beíratás elmulasztása a 26000/1941. V. K. M. sz. rendelet 30. §. (1.) bekezdésének a) pontjába ütköző és 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágás.

A be nem írt gyermeket ezenfelül hivatalból fogom a népiszkolába beíratni.

Körösi János

könyvüzlete a Rákóczi-út — Széchenyi-tér sarokán
a Magyar Könyvnapokon

ez évben is üzletében
árusítja a könyvnap remek
ujdonságait. Nagyválaszték

Telefon: 80 04.

Minden oldalon szembetalálná magát az esetleg felbukkanó népfront-mozgalom az egész államhatalommal

Kállay Miklós miniszterelnök nagyfontosságú beszámolója a MÉP nagyválasztmányi gyűlésén. Nem kétséges, hogy a zsidóság lehető tejes kitelepítése be fog következni

A magyar politikai élet nagyjelentőségű eseménye zajlott le szombaton délután a Nemzeti Sportcsarnokban. A Magyar Élet Pártja Budapest székesfővárosi és pestkörnyéki szervezeteinek nagyválasztmányja tartotta dr. Homonnay Tivadar főpolgármester elnöklésével együttes ülését, amelyen Kállay Miklós miniszterelnök vezetésével megjelentek a kormány tagjai közül igen sokan, továbbá a

budapesti és a vármegyei pártszervezetek választmányi tagjai mintegy háromezren.

Dr. Homonnay Tivadar főpolgármester, a Magyar Élet Pártja budapesti szervezetének elnöke nagyhatású beszéddel nyitotta meg az ülést.

Az elnöki megnyitó után Kállay Miklós miniszterelnök tartotta meg beszédét.

Változatlan kül- és belpolitika

— Féléve annak — kezdte meg beszédét a miniszterelnök — hogy a költségvetési vita során és a megajánlási vitával kapcsolatban utoljára nagyobb beszédben fejtettem ki álláspontomat országunk és kormányzatom alapvető és időszerű kérdéseiről. Hogy azóta nem kerestem az alkalmat nagyobb megnyilatkozásra, a külügyi bizottságokban tartott beszámolómon kívül, azt két körülmény indokolja. Az egyik az, hogy most sincs és az alatt az idő alatt sem volt semmi változás, semmi elhajlás azokban a kül- és belpolitikai alapvető tételekben, amelyekkel a kormányt átvettem és az első perctől kezdve vezettem.

Utolsó hátrahagyott a harc-teret

— Ma a II. hadsereg itthon van, felszerelése folyamatban van, számadással tartozunk. Ez a számadás pedig — bármennyire sok is a veszteség, bármennyire is tudjuk, hogy a szovjet kolosszus rohamát mi sem tudtuk feltartóztatni és bármennyire fáj a szívem mint embernek és mint hazám sorsáért felelős államférfinak, minden egyes ottmaradt katonáért vagy az elpusztult hadfelszerelésért — a mérleg a nemzet szempontjából nyereséges és dicsőséges.

S amint mindig történelmünk folyamán csak a tulerónék engedtek, vagy a Sors csapásai előtt térünk ki, most is, mint mindig, utolsó hátrahagyott a harc-teret.

— Most, amikor itt állok és szavaimat innen, közületek az egész országhoz intézem, első szavam, tisztelem és hálám a háború hőseinek, halottainak, rokkantjainak és minden szenvedőjének szól. És ahogy megmondtam és elköteleztem magam elköteleztem azt a nemzetet is, hogy ezekről a hősekről, ezekről a mindnyájunkért áldozatot hozókról elfeledkezni nem fogok és nem engedem, hogy róluk a nemzet — mint ahogy soha nem is tenné — elfeledkezzen! Ami rendelkezésünkre áll, egy darab föld, kenyér, állás, gondoskodás, — elsősorban ezeket illeti.

— Nem az én kormányom alatt döntött el, hogy részt veszünk az 1942-es orosz hadjáratban. Nem kétem, hogy így kellett dönteni és ha elhangzott szövetségünk hívó szava, azt követni kellett. De az én feladatomban és szent kötelességemnek tar-

tom, hogy az elvesztett helyett új hadsereget teremtsék az országnak, új életet a háború veszteséinek és új hitet és lelket adjak az esetleg elcsüggedőknek.

A Házfelosztás nem jelent letérést a parlamentarizmus megmentésének, a parlamentáris munka biztosításának egyik nélkülözhetetlen módja. Sietek kijelenteni, hogy ezt azt elméleti megállapítást sem tekintse választás bejelentésének. Ilyen szándékomban nincs ebben a pillanatban és szükségem sem látom feunforogni, mert a kormány mind a képviselőházban, mind a felsőházban olyan óriási többséggel rendelkezik, amelyre parlamentünk történetében talán példa is alig van.

Egyetértés a szomszédállamokkal

— Az utóbbi időben sok mindent hallottunk a kis nemzetek életképességéről és arról, hogy tulajdonképpen csak a nagy nemzetek árányékában volna joguk élni — érdekszférákban, mindig meghajolva a hatalmasabb, az erősebb kívánságai előtt. Magyarország azokat az elveket vallja, amelyeket a tengely államainak legutolsó és különösen az olasz államtitkár legutóbbi megnyilatkozásai oly ékesszólóan és meggyőzően szögeztek le: a kis nemzetek elidegeníthetetlen jogát az önálló élethez.

— A legfőbb kötelesség a saját jogokhoz való törhetetlen és áldozatkész ragaszkodás mellett, a megértés és tisztelet mások megalapozott jogai iránt. Ennek már ismételtan tanujelét adtuk. A történelmileg is mindig fennállott horvát- és az első bécsi döntés után kialakult szlovák nemzetek államait elsőként ismertük és egyetlen célunk az, hogy békében és jó egyetértésben éljünk velük, közösen munkálva a közös érdekeket és létfeltételeket.

— Ezzel kapcsolatban elsősorban a nemzetiségi kérdést kell megemlítenem, mint amely a legtöbb surlódásnak forrása volt és sajnos, még jelenleg is az. A jogok kölcsönös tisztelete és az emberiség az a két elv, amely ez a kérdést nyugvóponttra juttathatja.

— A nemzetek között tartós együttműködés csak akkor lehetséges, ha a nemzeti sajátosságokat kölcsönösen tiszteletben tartják, ha önzetes

nemzetek önzetes fiai munkálják azt.

— Coriolánusok, sértett lelki és csalódott emigránsok sem képesek mást elérni, mint esetleg egyéni pozíciójuk átmeneti biztosítását, különösen akkor nem, ha multjukat a hűnök és mulasztások hosszú sorozata terheli.

— Ezek a gyászmagyarok tudják, hogy itthon senkinek sem kellenek és ezért lelkesedve keresik annak a férfinak kegyeit, akit a legnagyobb

Egészséges árszabályozás és munkabérlpolitika

— Bejelentem, hogy a kormány már döntött az új kiegyenlített árszínvonal kérdésében és annak kimunkálása a legsürgősebben folyik. Ennek alapját és lényegét a mezőgazdasági árak, az ipari árak, a munkabérek és tisztviselői fizetések teljes összhangja szabja meg. Erről a jövő hónapban fogom és fogják a szakminiszter urak, elsősorban a pénzügyminiszter ur, mint gazdasági miniszter is és a közellátási, a földművelési és iparügyi miniszter urak az országot és minden érdekeltet tájékoztatni. Már most kijelentem, hogy elsőrendű gondoskodásunk a köztisztviselők fizetésének és az üzemekben dolgozó állandó ipari és mezőgazdasági munkások béreinek megfelelő és méltányos megállapítása, életszínvonaluknak biztosítása, hogy azt az értékes osztályt, amelyet köztisztviselőink és munkásaink jelent, történelmünk mentjük át a háború nehéz évein.

Most részletekben nem megyek bele, csak azt jelzem, csak azt állapítom meg, mint irányelvet, hogy az árszabályozás terén három feladatot kell megoldani:

— Első a termelés fenntartásának, folyamatosságának és fokozásának árszabályozási eszközökkel is elősegítése, mert a természetesen nyugszik az egész közellátás. A második, a nyugodt áralakulás biztosítása, ami állandóságot kíván meg az összes árki alakító tényezőknél. A harmadik feladat az árellenőrzés intézményes megszervezése, amely a zugszforgalom elleni küzdelem egyik leghatékonyabb eszköze.

— Az árak bérek és fizetések tekintetében szükségessé váló intézkedéseknek a lehetőség szerint egy időponthán

felelősség terhel az 1919-ben elkövetett igazságtalanságokért. Benes volt cseh köztársasági elnökre gondolok, Trianon géniuszára, aki Károlyi Mihálynak, Lónyay Károlynak, Vambergy Rusztemnek és társainak többet jelent, mint a magyar történelem legnagyobb alakjai és véttanui.

— És le kell szögezmem még valamit. Amit ezek az urak állítanak, amit a kisantant-államok emigránsai állítanak, mindabból egy szó sem igaz, mindaz szemszedetett hazugság. Magyarország soha egy talpalatnyi földet el nem vett senkitől. Magyarország ezeréves területét Trianon megcsönkította, annak egy részén más államok rendezkedtek be, a területek egyrésze visszakerült, most az anyaországához, másik része nem. Egy ezeréves birtoklás áll szemben egy huzéves új birtoklással. Ennyi a pusztaság!

A miniszterelnök ezután a szociális téren kifejtett munka eredményeit s új elgondolásait sorolta fel, majd a közéleti helyzet ismertetése után így folytatta:

kell megtörténniök. Az árak szabályozása alkalmával nem hagyható ugyan- is figyelmen kívül a fizetések és munkabérek kérdése sem a közszolgálati sem a magánalkalmazottaknál és tekintettel kell lennünk a nyugdíjasokra is. E szempontból figyelemmel kell lennünk a munkaerők vándorlásának a megállítására is, mert a munkaerők vándorlása egyik helyről a másikra zavarólag hat a termelésre.

— Az árak megvizsgálása során megvizsgálandók a kereskedelmi árak is, ahol a legtöbb orvoslandó tünet mutatkozik.

— De most már meg kell emlékezmem a zugszforgalom és a fekete piac letörésének kérdéséről. Ennek két eszköze van. Az egyik, hogy úgy szervezzük meg a közszükségleti cikkekben való közellátásunkat, hogy az öt megillető adaghoz mindenki hozzájusson s ennek legalább olyan fontossága van, mint a bérrendezés és fizetésrendezés kérdésének — sőt ennek adom az elsőbbséget, bár igaz, hogy ez nehéz, rettenetesen nehéz feladat. De minden eszközt felhasználunk ahhoz, hogy ezt mégis csak végrehajtsuk és biztosítsuk. De ugyanakkor másik oldalon a láncolókkal, az árdrágítókkal a legbrutálisabb szigorral fogunk eljárni.

— Új rendszerünk életbeléptetésével együtt olyan megterelőket és büntetőket statuálunk, amelyek feltétlenül elrettentően fognak hatni ezekkel a visszaélésekkel szemben, amelyek nemzetünk mai helyzetében, a háborúban azok közé az ellenségek és árulók közé sorolandók, akikkel szemben a nemzetnek joga van minden eszközt felhasználni.

Minden gondolkodó magyar egyik legfontosabb problémája a zsidókérdés

— Külföldön és belföldön sokan nem értik, hogy miért foglalkoztat bennünket annyira a zsidókérdés. Ezek nem veszik figyelembe azt a tény, hogy Magyarországon ma kb. több zsidó él, mint egész Nyugat-Európában együttvéve. Hogyne lenne tehát ez minden gondolkodó magyar embernek akár nemzeti, akár szociális vagy gazdasági szempontból, egyik legfontosabb problémája? Természetes az is, hogy törek-

szünk ezt a kérdése megoldani. Ebben az irányban átmeneti intézkedések szükségességei mutatkoznak és a végleges megoldás szükségessége. A végleges megoldás, mint azt egy évvel ezelőtt már kijelentettem, más nem lehet — amint megvan annak lehetősége — a zsidóság lehető teljes kitelepítése. Nem kétséges, hogy ennek be kell következnie, minél előbb, annál jobb. De viszont arra nem vállalkozhatom, hogy

amíg ennek adottságai és alapfeltételei nincsenek meg, t. i. az, hogy nová telepítsük a zsidóságot, ezt a kérdést napirenden tartsam, ezzel az ország nyugalmát háborgassam. Eppen úgy kijelentem azt is, hogy Magyarország most sem — mint történelme folyamán sohasem — nem fog keresztény kultúrájával és lelkiességével össze nem egyeztetendő kísérletet tenni és letérni arról a humanumról, amelyet történelme folyamán faji, felekezeti vonalon mindig gyakorolt. Ezt nemzetünk multjának tisztelete sem engedi meg.

— Ebben a kérdésben is kifejtettem állásponantomat, amikor kormányra léptem, ebbeli felfogásomban és annak végrehajtásában semmi változást nem látok indokoltnak. Ma is szociális kérdésnek tartom azt, ami teljes mérsékben folyamatban van, hogy a zsidó-földbirtok a nép kezére jusson — és ennek a folyamatnak a gyorsítását minden erővel előmozdítom.

Nem szalad többé a magyar nép az uszítók után

Áttérek most néhány belpolitikai kérdésünk vizsgálatára. Politikámnak alapelve a rend és nyugalom fenntartása, a közgazdasági kérdéseknek a háboru adottságai között lehetséges és megfelelő vezetése és a nemzet hitének és bizalmának megőrzése.

Pillanatnyi nyugtalanságot sem okoz felső rendünknek kérdése. Rémképeket fest maga elé, aki 1918-ra gondol vagy bármilyen más forradalmi vagy puccszerű megmozdulásra.

Erről csak annyit, hogy bármilyen oldalról is mernének megmozdulni, azt csirájában elfojtjuk, úgy hogy attól elmegy nemcsak azoknak a rétegeknek kedve, akiket rendszeren tájékoztatlanunk vagy nehéz helyzetük folytán dobnak bele ilyen próbálkozásokba, de elsősorban azoknak, akik azt felelőtlenül, háttérből, messziről, esetleg külföldről is irányítják.

Ebben a tekintetben teljes nyugodtsággal nézek a jövő elé.

Meg kell még említenem itt az úgynevezett baloldali megmozdulásokat, illetve a népprofrontnak kölcsönvevett elnevezése alá foglalt mozgalmat. Erről csak ennyit: lehetnek elméleti emberek, akik egy ilyen mozgalmat el tudnak képzelni és vannak gyakorlati politikusok, akik ilyen mozgalom rémképeinek felfestésével akarnak az ő esetleges szintén szélsőséges politikájuknak valamit tartalmat adni. De ilyen mozgalom nincs. Ha lenne és olyan értelmű lenne, amely különböző fajú társadalmi vagy gazdasági elhelyezkedésű rétegeket abba a meg gondolatlan-ságba sodor, hogy összecsedjék a nemzetben esetleg szanaszét talátható nemzetellenes elemeket, úgy az szembejállja magával az egész államhatalmat. Hamis jelszavak alatt megindult nemzeti tanácsoknak, sem a magyar nép, sem a kormányhatalom többet felülre nem fog, de kérem politikai életünk Don Quijotjait is, hogy ezt a szélmalomharcot ne kezdeményezzek és ne folytassák.

A miniszterelnök közel kétórás beszédét számtalanszor szakította meg a taps, a zúgó éljen és az általános helyeslés.

Értesítés. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil Iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy a június havi cérna és faszén utalványok kiosztása megkezdődött. Elnökség.

Medvigy Gábor dr előadásával bezárult a Jogászegylet tavaszi előadássorozata

Megbeszélte a vezetőség az őszi előadássorozatot és a kiírandó pályadíjakat

Nagyvárad, május 31. Különösen népes és szép közönség gyülekezett ösze szombaton délután a városháza közgyűlési termében, hogy meghallgassa dr. Medvigy Gábornak, az ügyvédből lett bírónak a perről és az ügyvédről szóló előadását.

A közönség nem csalódott várakozásában, mert Medvigy Gábor — hiven önmagához — többet adott az egyszerű értekezésnél.

A városháza közgyűlési termének előnöki emelvényén dr. vitéz Moldoványi István kir. ítélőtáblai elnök, dr. Soós István polgármester és dr. Krüger Jenő ügyvédi kamarai elnök, mint a Jogászegylet társelnökei, valamint az előadó foglaltak helyet. A közönség soraiban ott láttuk dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helynököt, dr. Cziffra Kálmán és dr. Hlatky Endre főispánokat, dr. Gyöngyössy István kir. főügyészt dr. Erdélyi Géza postafőigazgatót, dr. Nagy Dezső pénzügyigazgatót, dr. Póstényi Márton kir. törvényszéki elnököt, dr. Borbély Miklós kir. ügyészégi elnököt s a magasarangú bírák, közigazgatási tisztviselők, ügyészek, ügyvédek számos reprezentánsát.

Az előadást a Jogászegylet vezetőségének megbeszélése előzte meg az őszi előadássorozatról s a kiírandó pályadíjakról. A megbeszélés eredményéről adott először tájékoztatást dr. vitéz Moldoványi István elnök, majd átadta

a szót dr. Medvigy Gábornak.

Az ügyvéd és a per. Nem rokonszenves két szóhangzás. — kezdte meg előadását dr. Medvigy Gábor. Ha valaki a sok kínálkozó nézőpont közül éppen a mi, az ügyvédek és a bírák mindennapi élményeinknek, a pernek az alapjain találóan kívánna meghatározni a holdogságot, azt mondhatná, hogy az a holdog, aki még perben nem állott és ügyvédet nem látott. Szóval a lelkieknél ugyanaz az egybehangzás, mint a testiéknél az orvos és a patika. Nem alapelkül mondja a szociális szemléletű Klein Ferenc, aki a pert közigazgatási jelleggel jóléti intézménynek tekinti, hogy a per szociális baj. De meg kell adni, hogy Jogászegyletünk első idényében az illusztris előadónk általában nem valami derűs és örvendetes tárgyakat választottak a hivatástudat lelkiességével előadásra. Angyal és Borbély az anyagi és alaki büntetőjogot, Nizsalovszky, Harsányi és Krüger a földreformot s illetve az ingatlan elidegenítések újra rendező felülvizsgálatait, amelyek lényegében a tulajdonjognak és a szerződésnek a szentségeit nemcsak érintik, de mélyen beléjük is markolnak. Nagy Dezső barátom pedig a szociális igazság kecségető, szellemes formájában egyenesen mint kívánatos dolgot tárta elénk adórendszerünket. Így aztán én is csak nekibátorodtam és a szíves türelmükkel perpatvarkodom.

Mit is jelent hát a perpatvarkodás?

A perpatvarkodást szó szoros értelemben kell venni, úgy azonban megismerjük, hogy ez a régi magyar jogi nyelvben kialakultnak mutatkozik. Tehát nem abban az értelemben, amit helyesen a konok perlekedés jelent. Molnár Ferenc egri advocatus ugyanis 1762-ben, amikor is a patvaristáknak adott atyai tanácsokat, a pati és a varia szavakból származtatja a ma már magyarosan hangzó patvarista szót. — tehát nyilván a patvarkodást is. Pati varia — mondja ő. — tehát változatos szenvedések.

Ilyen értelemben perpatvarkodom tehát a következőkben. — folytatta dr. Medvigy Gábor. — mert a per valóban a változatos sérelmek s így a szenvedések orvoslása, orvosolása pedig az ügyvéd. Ebben a változatosságban pedig minden-minden benne van, ami az embert érdekli és érheti. Minden életviszony: legyenek ezek akár hatósági üldözéstől mentes egyéni szabad mozgásnak, akár a tulajdon és szerződés szentségeinek, akár az „adóznak”, vagy „nem adóznaknak” a kérdései, amelyek mind örök és sajna változatlan problémái minden időknek. Ezen a tág mezőn az-

tán, ha a perről és az ügyvédről szólok, igazán szabadon kalandozhatok.

De mi is hát a per? — folytatta tovább. — Azt mondtam az előbb, hogy a perben és így az ügyvéd kezében is minden benne van, ami az embert érdekli és érheti.

Az előadó itt azután a tudósok egész hadseregét vonultatta fel, akik mind azal foglalkoztak, hogy mi a per. Ez a sok kitérő elme egy kérdést elemel. Szétbontják, összerakják. Az értelmét keresik és mind meg is találja, anélkül azonban, hogy egyetérténeket. S mindez az ellentét egyetlen szó körül s ez a per. Nemesak egyet nem értenek, hanem élesen vitáznak is. Perpatvarkodnak. Örök a per a per körül.

Igazság, jog, erkölcs, szabadság

Ezután érdekes elmefuttatás következett az igazságról és jogról, az erkölről, kultúráról, civilizációról, szolgaságról és szabadságról. A végső konklúzió az ősi magyar jogrendet sommázó Werbőczy klasszikus mondásához vezetett:

„A szabadság az Isten törvénye, a jog pedig az emberé.”

Mert végeredményében az alanyi jog: szabadság. A védelmét biztosító perben is önrendelkezés. A bíróság pedig a peres eljárásban is megkötött rendeltetésű azzal is, hogy az eljárásban rendet követ és tart fenn. A perjog tehát a bíróság kettős megkötöttségének és a felek szabadságának alkotmányos elvein tulmenő eljárási részeiben a helyes magyar szóhasználat szerint perrendtartás.

Világnézeti elmefuttatással zárult ezután Medvigy Gábor előadása, amely magába zárta a jogtudomány történetét Theodosiusától a nemzeti szocializmusig s a jog széles területeit a polgári és büntető jogtól a pénzügyi jogig.

A népszerű és közkedvelt előadónak nagyszabású előadását a közönség lelkes tapsal fogadta s Moldoványi István zárószavai után a Magyar Jogászegylet Nagyvárad Csoportjának tavaszi előadássorozata ezzel befejeződött. Reméljük, hogy az október közepén kezdődő őszi előadássorozatban is hasonló élményekkel gazdagodhatunk. (—)

Soproniak irodalmi estje Nagyváradon

Nagy érdeklődéssel tekint Nagyvárad irodalombarát közönsége a spononi Frankenburg Irodalmi Kör szerdán este a városházán megtartandó irodalmi estje elé. A nagymúltú spononi Irodalmi Kör erdélyi vendégszereplése kapcsán érkezik Nagyváradra, ahol előadását szerdán este 7 órakor tartja meg.

A spononiakat dr. Némethy Gyula prelátus kanonok, a Szigligeti Társaság elnöke üdvözli az esten. Utána dr. Kamenszky Árpád spononi polgármester mond bevezetőt, majd Kuszák István, a Frankenburg Kör titkára mondja el a spononi költők verseit. Dorosmay János meséit olvassa fel. Becht Rezső „Soproni tavasz” címen adja elő egy bűbajos hangulatképét. Az előadást „Soproni séta” címen vetített képes felolvasás zárja be, amit dr. Berecz Rezső, a Frankenburg Társadalmi Kör elnöke tart.

Az előadásra a belépés díjtalan, csupán a műsor megváltása kötelező.

Az Actio Catolica 99. sz filmkritikája

„TITKOK VANDORA”. Német történelmi film a zsebóra feltalálójáról, sok történelmi elrajzolással és a katolicizmus nem egy helyen célzatosan gunyos beállításával.

„ASSZONYBECSÜLET”. Egy ifjúkori szerelem hamis idealizmuson keresztül a párbaj bűnéig romlik. Erkölcsileg nem kielégítő, bár nem izléstelen film.

„SZERELMI LAZ”. Komolyabb irányu magyar film, a művészek külön erkölcsjogi törvényeiről valott kereszténytelen felfogással.

„ALFA TAUN”. Háborus classz film, megrendítő emberi mélységekkel s a katolikus erkölcsnek megfelelő életfelfogással.

Június 2 4-5	Magyar Könyvnap látványossága lesz Hunyadi József sátorra alakított könyvüzlete Rákóczi-ut. 2. — Telefon 14 58
Összes könyvek könyvnap áron kapjátok.	Legnevesebb magyar írók itt a traktátusokat.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A Hősök Napja alkalmával hosszabb vezércikkben emlékezünk meg a „Magyar Katonaujság” legújabb száma nemzetiünk sokszázézer hősről, akik esküjük hűz hiven a legnagyobb áldozatot hozták Hazánkért és érettségük — az életüket adták azért, hogy megváltsák egy új holdog életre Szent István országát. — Ezenkívül érdekes riportok, gazdag képanyag teszi a tizenkétoldalas, színes képes mellékletes Magyar Katonaujság legújabb számát, legértelmesebb hetilapjaink egyikévé. Ára változatlanul 10 fillér.

KISGYÜLÉS ÉS KÖZGYÜLÉS A VÁROSHÁZÁN. Nagyvárad, május 31. Ma délután fél öt órai kezdettel közgyűlést tartott a város törvényhatósági bizottsága.

Építőmunkások szakmai értekezlete. Felkérjük a Nemzeti Munkaközponthoz tartozó építőmunkásokat, hogy június hó 1-én, kedden este fél 7 órakor fontos szakmai ügyek megbeszélése végett okvetlen jelenjenek meg a Munkásokotthonban. Elnökség

GYERMEKED — családod — egészségért küzd a Zöldkereszt Nagyváradon is. Támogasd adományoddal június 6-i gyűjtőnapján magad és hazánk érdekében nemzetmentő munkáját!

Házasság. Katona Julia és Platt József paplanosmester folyó hó 29-én tartották esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

Az Ipartestület faipari szakosztálya értesíti tagjait, hogy enyv érkezett és igényeket jelentsek be a szakosztálynál, június 1-től június 5. délig. Igényléseket csak az illetményjegyzék bemutatására vesszük fel. Elnökség.

Az állami tanítóképző gyakorlóiskolájába a beiratásokat június 10, 11, 12-én 9—12 óráig tartjuk. Előjegyzésre jelentkezni lehet a Premontrei Rend gimnáziumban (Hitler-utca 18.) június 2-ig, 12—1 óráig. Beiratás ugyanott. Igazgatóság.

Varrógépet
 veszek eladok javítok
JAKAB alkatrészek
 Kossuth-u. 5. sz. Telefon 23—30

Meghalt Sztójka Sándor görög katolikus püspök. Ungvárról jelentik: MTT Sztójka Sándor munkácsi görög katolikus püspök hétfőn, a hajnali órákban elhunyt. Temetése előreláthatóan szerdán lesz.

Megszűnik a cukorkagyártás Olaszországban. Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok jelentik, hogy a földművelésügyi miniszter rendelete értelmében június 1-től megszűnik a cukorkagyártás Olaszországban. A meglévő készleteket június végéig lehet még árusítani.

EGÉSZSÉG az egyén legnagyobb kincséül Ne felejt el ezt Testvér, akkor sem, mikor ennek eléréséhez Tüled a Zöldkereszt szíves adományt kér!

NÉGY ÁRAJÁNLAT ÉRKEZETT A VÁROSI ASZFALTJAVÍTÓ MUNKÁKRA. Nagyvárad, május 31. A városi mérnöki hivatalban ma bontották fel az aszfaltozott kocsutak 1943. évi javítására beérkezett árajánlatokat. Zsibrida Márton 57.228 pengős, Szabó Jakab 47.981 pengős, Duratex 49.974 pengős, Bialich és Lyacho 74.500 pengős ajánlatot tett a munkálatra.

Megneheztedtek a munkaviszonyok a szibériai nehéziparban. Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A szibériai nehéziparban rendkívül megneheztedtek a munkaviszonyok — állapítja meg az amerikai News Week című hetilap. Az iparnak hármas nehézséggel kell megküzdeni. Először a munkaerőhiánnyal, másodsor az üzemanyagválsággal és harmadszor az élelmiszerral való ellátás nehézségeivel. A gyárak legnagyobbbrézt asszonyokat és gyermekeket foglalkoztatnak és a munkaidő 11—12 óra.

Polgár József
 könyvüzlete
 Rákóczi-ut 18
 a könyvnapok idején
 a JAPPORT-cukrászda terraszán
 árusítja az összes könyvnapl és egyéb magyar könyveket.

Kik látták a május 23-án feltűnt rendkívüli meteort? A Csillagvizsgáló Intézet felhívása

A Budapesti Csillagvizsgáló Intézet közli: Május 23-án este 10 óra körül Magyarország egyes részén felett rendkívüli meteor, úgynevezett lűzgömb volt látható. A csillagvizsgálóintézet kéri a megfigyelőket, hogy észrevételeiket az alábbi kérdések keretében szíveskedjenek megküldeni a Budapesti Svábhegyi Csillagvizsgáló Intézet címére. A megfigyelés neve és címe.

A megfigyelés ideje (ha lehet, percekben is).

A megfigyelés földrajzi helye, vagy ennek hiányában a község és helymegjelölés, a megfigyelés helyének vázlatos rajzával, az égtájak feltüntetésével.

A meteor eltűnési módja (ahol a meteor kialudt, vagy eltűnt). Ez utóbbit a legfontosabb adatként kéri. Ha felhős volt az ég, kéri a környező tárgyakhoz viszonyítva irányszerint megadni az eltűnés helyét. A legjobb azonban az égbolt ismert csillagai után megjelölni a helyet.

A meteor utjának kezdőpontja, vagyis ahol észrevették, ahol átment a zenithpontra, vagy pedig attól milyen irányban haladt?

A megfigyelt pálya rajza, a jelenség időtartama másodpercekben és a jelenség általános leírása.

Látszólagos nagyság. A nagyság összehasonlítva a fényesebb csillagokkal, polygókkal és a holddal.

Színváltozás, a hátrahagyott nyomok, a szétbontás, vagy szétesés, az esés hangtönményének valamint mások tapasztalatainak leírása.

BELVÁROSI
Páger, nagyszerű vigjátéka
Hotel Kikelet
 Páger, Turay, Tőkés Anna, Uray, Mály, Pethes

KORONA Filmszínház
 Ne felejtse megnézni Danielle Darrieux legszebb legújabb filmjét!
Az első randevu
 Már csak hétfőn és kedden.

KÖNYV ÉS KULTURA
„Lexi és a Vöröskereszt”
 — B. Csűrös Emilia könyve a könyvnapon —

Most hagyta el a sajtót B. Csűrös Emiliának, lapunk munkatársának izlées kiállítású könyve Lexi és a Vöröskereszt. Korunk háborus forgatagában játszódik a regény. Egy erdélyi magyar leánynak és egy német hároknak és orvosnak hősies életét rajzolja meg nagy melegséggel és érdekfeszítő módon. A mese szövése még Erdély megszállásának idejében indul meg és befejeződik a dicsőséges felszabadulással. Ezen időközben pereg a regény érdekes meséje. Férjhez megy a magyar leány és elviszik Németországba. Férje jónévű orvos a fiatalasszony hogy idejét hasznosan töltesse, megszerzi Berlinben az orvosi diplomát. Alighogy kézhez kapja a diplomát, kitér a francia há-

boru, férjét elviszik a harctérre orvosi szolgálatra. Az ifju asszony is önként jelentkezik harctéri orvosnak. Itt azonban egy légitámadás alkalmával megsebesült. Hősies vitésége miatt a magyar leány megkapja a vaskeresztet.

A regény mestersen rajzolja azt a hősies lelkiületet, amellyel Németország viseli a háboru terhét. Sorából megható melegség árad. Olvasása nyomán benne élünk mi is a mai szörnyű háboru borzalmaiban. Csűrös Emilia könyve mai háborus ifjusági irodalmunk nagy értéke, irányt mutat a mai ifjuságnak, hogy miképpen tegyék magukat hazájuk és családjuk számára leghasznosabbakká és megtanítja a ma ifjuságát a hősies lelkiületre. (V. J.)

Biztatok a magyar ifjuságban
 — Dr. vitéz Dezséry Endre könyve —

A leventeizmény a magyar jövő nagy ígérete. Ma nem mehet el Magyarországon senkiesem közömbös lélekkel a leventemozgalom mellett. Ismernie kell. Hiányzott azonban egy megfelelő könyv, amely összefoglalóan ismertette volna ezt az intézményt. A hiányt pótolta most dr. vitéz Dezséry Endre könyve.

kozik a leventevezető képzésének kérdésével. A leventevezető részére nagyon hasznos utasításokat ad az egész levente munkára vonatkozóan. Sok olyan dolgot találunk meg itt együtt a vezetőik, amire lépten-nyomon szükségük lesz ahhoz, hogy rendszeres munkát végezzenek a leventegyületekben.

Megismertet bennünket a könyv a leventemozgalom alapvető építőköveivel, történetével, jogi oldalával. Foglal-

A könyv nélkülözhetetlen segédkönyv a leventevezető részére, de mindenki sokat tanulhat belőle a leventemozgalomról.

Kitűnően sikerült a Sztáray Mikály Énekkar és Onképzőkör műkedvelőinek előadása a Nemzeti Munkaközponban

Nagyvárad, május 31. Tegnap délután műkedvelőelőadást rendezett a Sztáray Mihály Énekkar réti műkedvelő csoportja. A Munkásokotthon ismételt szüknek bizonyult, ami ismét csak azt bizonyítja, hogy a nemzeti öntudatra ébredt magyar munkásságnak kell a magyar kultúra. A tegnap esti nagy erkölcsi siker csak újabb ösztönzést ad a Nemzeti Munkaközpon vezetőségének, hogy folytassa rendületlen kitartással a dolgozók között a magyar kultúra és művészet ápolását.

Utána a műkedvelő csoport adta elő Nyáry: Magyar Feltámadás című 4 felvonásos énekes népszínművét olyan nagy sikerrel, hogy egyes jeleneteket többször meg kellett ismételni.

Az előadást a Sztáray Énekkar a Himnuszal nyitotta meg Soós András karnagy kitűnő vezetésével. Utána Nagy Lajos ref. segédlelkész tartotta meg lelkes megnyitóját, üdvözölte a megjelent sebesült honvédeket. Magasszárnyalású beszédében megemlékezett a hősi halottakról, amit a megjelent közönség állva hallgatott végig. A nagyhatású beszéd után ismét a Sztáray Énekkar adott elő magyar dalokat, nagy siker mellett.

A műkedvelők nagyszerű felkészültséggel adták elő a darabot. Meg kell említenünk azoknak a neveit, akik játékkal kiváltak: Nagy Lujza, Marozsán Rózi, Gaál Piroska, Bereczky Gizella, Zombory Sándor, Gyenge Árpád, Putnok István és Gyenge József. A darabot Nagy Lajos segédlelkész tanította be és rendezte.

A szünetek alatt a Nemzeti Munkaközpon nő tagjai cukrásztésztát és cigarettát osztottak ki a megjelent sebesült honvédek között. A záróbeszédet Nagy István N. M. K. titkár mondotta, aki megköszönte a vendégszerelő műkedvelőknek a szép előadást és rámutatott arra, hogy a magyar honvédség és a munkásság összefogva küzd ma egy boldogabb magyar jövőért.

